Міністерство освіти і науки України
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля
Департамент міжнародної технічної допомоги,
інноваційного розвитку та зовнішніх зносин
Луганської обласної державної адміністрації

XV Всеукраїнський конкурс перекладу «Художнє слово в світовій культурі 2021»

УДК 811.111’255.4(075.8)

XV Всеукраїнський конкурс перекладу «Художнє слово в світовій культурі 2021»: збірка перекладів переможців / Уклад. Бовт А.Ю. – Сєвєродонецьк, вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 25 с.

До збірки увійшли переклади переможців XV Всеукраїнського конкурсу художнього перекладу «Художнє слово в світовій культурі 2021».

В дванадцяти номінаціях учасникам було запропоновано перекласти поетичні твори з англійської, французької і німецької мов на українську/російську та з української мови на англійську, французьку, німецьку.

Збірка адресована здобувачам вищої освіти, аспірантам, викладачам та всім, хто цікавиться художнім перекладом.

Шановні учасники і учасниці Конкурсу!

Щиро вітаємо вас з нагоди проведення XV Всеукраїнського конкурсу художнього перекладу «Художнє слово в світовій культурі 2021»!

Кафедра германо-романської філології та перекладу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля вкотре запросила всіх здобувачів вищої освіти, зацікавлених у справі перекладу і закоханих у мову, долучитися до свята перекладацької майстерності.

Більше сотні учасників і учасниць з усіх куточків України спробували свої сили в перекладі поезій українською, англійською, німецькою і французькою мовами. Кожен переклад вирізнявся своїми особливими рисами, унікальним творчим підходом та неповторним авторським баченням світу. Кожен з них – це свідчення того, наскільки талановитою є молодь нашої країни.

«Без перекладу ми б жили в провінціях, які межують з мовчанням», – саме такими словами підкреслив важливість перекладацької праці американський літературознавець і філософ Джордж Стейнер. Змінюється світ, змінюються часи, а значення перекладача як культурного посередника не втрачається – навпаки, стає дедалі вагоміше. Бути перекладачем – це не лише бути допитливим і прискіпливим фахівцем. Це значить самому бути творцем, чия робота знаходить відлуння в серці читача.

Бажаємо Вам подальших успіхів у навчанні та професійній діяльності, високих досягнень та натхнення, насолодження кожною миттю творчості!

З повагою

Оргкомітет

Номінація 1 – Переклад поетичного твору з англійської мови на українську мову

Paul Laurence Dunbar

We Wear the Mask

We wear the mask that grins and lies,
It hides our cheeks and shades our eyes,—
This debt we pay to human guile;
With torn and bleeding hearts we smile,
And mouth with myriad subtleties.

Why should the world be over-wise,
In counting all our tears and sighs?
Nay, let them only see us, while
We wear the mask.

We smile, but, O great Christ, our cries
To thee from tortured souls arise.
We sing, but oh the clay is vile
Beneath our feet, and long the mile;
But let the world dream otherwise,
We wear the mask!

ІІ місце

Кваша Яна Валеріївна

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

м. Черкаси

Спеціальність 035 «Філологія»

IV курс, група 716

Пол Лоуренс Данбар

Ми носимо маску

Ми носимо маску, брехлива і грізна вона,

Ховаєм зла іскри, встидливий багрянець —

Людської лукавості така вже ціна.

Сміємось, а душу в шматки розрива,

І сотні голок летять з язика.

Чом нас жаліти мудрому світу

За плач і за крики від власного гніту?

Нехай це таїться далеко в пітьмі,

Маску брехливу носимо ми.

Сміємося в очі, та, Боже Всевишній,

Молитви начитують душі всі грішні,

До неба спинаються, хватають руками,

А в бруді мерзенному в’язнуть ногами

Нехай світ не бачить, що стало з людьми —

Маску брехливу носимо ми!

ІІІ місце

Джоган Вікторія Олександрівна
Донецький національний університет імені Василя Стуса
м. Вінниця
Спеціальність 035 «Філологія»
І курс, група Б_20_А03

Пол Лоуренс Данбар

Ми носимо маски

Ми носим маски лицемірства і брехні,
Ховаючи за ними наші лиця.
Цю плату вносить людство за гріхи,
Хоча серця й роздерті на шматки,
Майстерно на обличчях посмішка іскриться.

Чому, скажи, таке складне, жорстоке
Й наповнене сльозами це буття?
І поки так триватиме у світі –
Ми носим маски за життя!

Ми посміхаємось, але, о Боже, хочеться кричати
І душі змучені в молитвах рвуться в небо.
Але якщо приречені ми цей мерзенний світ топтати,
Дозволь нам мріяти про краще майбуття,
А поки носим маски за життя!

Номінація 2 – Переклад поетичного твору з англійської мови на російську мову

І місце

Ворошилова Маргарита Андріївна

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

м. Сєвєродонецьк

Спеціальність 035 «Філологія»

ІІІ курс, група АМП-18д

Пол Лоуренс Данбар

Маски

Мы носим лживые смеющиеся маски,
Скрывая ними лица без опаски.
Разбитыми сердцами платим дань
За то, что перешли коварства грань,
И притворяемся, сгущая краски.

А миру для чего подсчет вести
Печалям тем, что нам пришлось снести?
Но, нет, пусть лучше видит нас
Он в масках, без прикрас.

Смеемся мы, прося у Бога ласки,
Страдания скрываем от огласки,
Поем легко, меся ногами грязь
И мечемся, увязнуть в ней боясь,
Мечтаем оказаться в райской сказке,
Когда мы надеваем маски!

ІІІ місце

Серіндаг Таїсія Казімівна

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

м. Київ

Спеціальність 014 «Середня освіта»

І курс, група 11аа

Пол Лоуренс Данбар

Мы носим маску

Мы носим маску, чтобы скрыть
Свои страданья и обиды.
Все свои чувства, мысли, боль
Улыбкой закрываем вновь,
Чтобы никто их не увидел.
Разве должны люди считать
Все наши вздохи, слёзы, страхи?
Пусть видят нас только когда
Мы носим маску.
И лишь для Бога не секрет,
Что за собой таит наш смех.
Сколько препятствий и преград
Подбрасывает нам судьба;
Чтобы никто о них не знал,
Мы носим маску!

Номінація 3 – Переклад поетичного твору з французької мови на українську мову

Jean-Roger Caussimon

Les cœurs purs

Ils ne sont pas encore amis
Des notaires et des notables
Ils ne sont pas encore admis
A dîner, le soir, à leur table...
Ils ne sont pas encore polis
Comme Papa le fut toujours
Ils ne sont pas encor salis
Par les combines au jour le jour...
Mais on leur dit que ça viendra
Et, bien sur
Ils ne le croient pas
Les cœurs purs...
Ils ne sont pas encor rusés
Ni blasés d'être un peu bohèmes
Ils ne sont pas encor usés
Par le métro des matins blêmes...
Ils ne sont pas encor conscrits
Bien qu'ils soient souvent engagés
Ils ne sont pas encor inscrits
Ni au chômage, ni aux congés...
Mais on leur dit que ça viendra
Et, bien sur
Ils ne le croient pas
Les cœurs purs...
Ils ne sont pas encor lassés
D'écouter chanter leur idole
Ils ne sont pas encor blessés
Par le temps qui tant nous désole...
Ils chantent des "songs", sur un banc
Ils n'ont pas honte de la rue
Ils ne sont pas encore perdants
Ils ne sont pas encor... perdus
Mais on leur dit que ça viendra
Et, bien sur
Ils ne le croient pas
Les cœurs purs...

І місце

Ворошилова Маргарита Андріївна

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

м. Сєвєродонецьк

Спеціальність 035 «Філологія»

ІІІ курс, група АМП-18д

Жан-Роже Коссімон

Чисті серця

Вони собі ще друзів не знайшли
Ні титулованих, ні знаних.
Їх поки ще не кличуть за столи,
Накриті на вечерях званих.

І не лояльні допоки́, вони,
Як вічний Римський Папа.
Й не прагнуть в'язнути в багні
Щоденних хитрощів затято.

Ми кажемо: «Чекайте, прийде час»,
Печально.
Та чисті їх серця не чують нас,
Звичайно.

Надмірності іще не забруднили,
Життям богемним чисте їх нутро.
І ще не встигла вкрасти їхні сили
Блідих світанків низка поз метро.

Вони ідуть у волонтери недарма,
Хоча військової присяги не складали.
Серед службовців їх імен нема,
Та ще й на біржі не реєстрували.

Ми кажемо: «Чекайте, прийде час»,
Печально.
Та чисті їх серця не чують нас,
Звичайно.

Їм поки ні на мить не набридають
Кумири ті, що на очах весь час.
І, майже зовсім, їх не зачіпляють
Ті речі, що завжди турбують нас.

На вільних вулицях вони співають
Без страху й сорому свої пісні.
Здається, що ніколи не програ́ють.
Ще чисті, ще не втрачені вони.

Ми кажемо: «Чекайте, прийде час»,
Печально.
Та чисті їх серця не чують нас,
Звичайно.

Номінація 4 – Переклад поетичного твору з французької мови на російську мову

І місце

Гринкевич Юлія Вадимівна

Запорізький національний університет

м. Запоріжжя

Спеціальність 035 «Філологія»

ІІ курс, група 60359-2а (203а)

Жан-Роже Коссимон

Они друг другу пока неизвестны,
Юристы и будущая знать,
Свидания им неинтересны,
В ресторане вечером некого ждать.

Не столь они вежливы,
Каким всегда Великий Папа был,
Для грязи еще слишком нежные,
Уловок обыденных след в них простыл.

Но мы говорим, что это придет,
Не верят они конечно же,
Невинности облик бесспорно падет,
Но пока сердца их доверчивы.

Лукавства не знают они,
Жизни праздность еще не приелась,
Нет среди них измученных лиц,

Уставших от утренней серости.
Еще новички в любовной войне,
Хоть и часто бывают помолвлены,
Не мечтают они о том еще дне,
Когда спишут их в ней непригодными.

Но мы говорим, что это придет,
Не верят они конечно же,
Невинности облик бесспорно падет,
Но пока сердца их доверчивы.

Не устали слышать песен любви,
Не тяжит их пока ее бремя,
Для печали они еще слишком юны,
Не пришло для нее еще время.

И поют они эти песни любви,
Не смущаясь, под нашими взорами,
Ведь пока не теряли они,
Не узнали провала позора.

Но мы говорим, что это придет,
Не верят они конечно же,
Невинности облик бесспорно падет,
Но пока сердца их доверчивы.

ІІ місце

Ворошилова Маргарита Андріївна

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

м. Сєвєродонецьк

Спеціальність 035 «Філологія»

ІІІ курс, група АМП-18д

Жан-Роже Коссимон

Чистые сердца

Они не завели друзей,
Чины имеющих и званья
И не зовут их, как гостей
На “высочайшие” собранья.

Они лояльны без затей,
Их уровень не - Римский Папа.
Они лукавей и хитрей
Пока не стали, но когда-то...

Мы говорим: «Придет пора»,
Но, все же, до конца,
Они не верят нам,
Пока чисты сердца.

Они совсем не лицемерны.
Еще усталости в них нет.
Живут свободно и богемно,
Встречая у метро рассвет.

Не призваны в войска страны,
Но волонтерами бывают.
В реестр они не внесены
И на госслужбе их не знают.

Мы говорим: «Придет пора»,
Но, все же, до конца,
Они не верят нам,
Пока чисты сердца.

И слушать им не надоело
Те песни, что поет кумир.
И до проблем им нету дела,
Какими озабочен мир.

И на скамейке песни пели
Свои, не чествуя стыда.
Они еще не прогорели,
Не потерялись навсегда.

Мы говорим: «Придет пора»,
Но, все же, до конца,
Они не верят нам,
Пока чисты сердца...

ІІІ місце

Ткачова Олександра Сергіївна

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

м. Сєвєродонецьк

Спеціальність 035 «Філологія»

IV курс, група АМП-17Д

Жан-Роже Коссимон

Сердца их чисты

Они еще не друзья
Нужных и важных персон.
Те их еще не зовут
Вечерами к себе на поклон.

Они еще так далеки
От совершенств своего Папа.
Их руки еще не грязны
От темных делишек. Пока…

Но если вдруг им говоришь:
«Все это у вас впереди…» –
Не верят… Сердца их чисты.

Они не слишком еще хитры.
Не пресытились быть богемными.
Они еще не измучены
В метро поездками утрами бледными.

Не новобранцы еще они,
Хотя скоро будут зачислены.
В отставку они не ушли,
В безработные еще не записаны.

Но если вдруг им говоришь:
«Все это у вас впереди…» –
Не верят… Сердца их чисты.

Еще не устали они
Слушать пение своих кумиров.
Душа их не ранена временем,
О котором жалеет полмира.

Улиц они не стыдятся
И песни поют на скамьях.
Они никого не теряли,
Никто их еще не терял.

Но если вдруг им говоришь:
«Все это у вас впереди…» –
Не верят… Сердца их чисты.

Номінація 5 – Переклад поетичного твору з німецької мови на українську мову

Christian Morgenstern

Im Reich der Interpunktionen

Im Reich der Interpunktionen
nicht fürder goldner Friede prunkt:
Die Semikolons werden Drohnen
genannt von Beistrich und von Punkt.
Es bildet sich zur selben Stund
ein Antisemikolonbund.
Die einzigen, die stumm entweichen
(wie immer), sind die Fragezeichen.
Die Semikolons, die sehr jammern,
umstellt man mit geschwungnen Klammern
und setzt die so gefangnen Wesen
noch obendrein in Parenthesen.
Das Minuszeichen naht, und – schwapp
da zieht er sie vom Leben ab.
Kopfschüttelnd blicken auf die Leichen
die heimgekehrten Fragezeichen.
Doch wehe! neuer Kampf sich schürzt:
Gedankenstrich auf Komma stürzt –
und fährt ihm schneidend durch den Hals,
bis dieser gleich und ebenfalls
(wie jener mörderisch bezweckt)
als Strichpunkt die Gefild bedeckt!...
Stumm trägt man auf den Totengarten
die Semikolon beider Arten.
Was übrig von Gedankenstrichen,
kommt schwarz und schweigsam nachgeschlichen.
Das Ausrufszeichen hält die Predigt;
das Kolon dient ihm als Adjunkt.
Dann, jeder Kommaform entledigt,
stapft heimwärts man, Strich, Punkt,
Strich, Punkt....

ІІІ місце
Гордовой Кирило Олексійович

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

м. Кропивницький

Спеціальність 035 «Філологія»

ІV курс, група Л(АН)17Б

У королівстві розділових знаків

У королівстві розділових знаків
Не для золотого миру вражають:
Кома і крапка інших поглядів
Крапку з комою лежебоками називають.
У той же час створюється союз,
союз проти крапки з комою.
Єдині хто мовчки здійснюють утікання
це (як і завжди) - знаки питання.
Крапка з комою, що розпускають нюні,
у оточенні фігурних дужках віднині.
Більше того, зловлених створінь
Садять у парантези вдалечінь.
Знак мінус прокладає строку і бах!
Витягає їх із життя, просто жах.
Похитуючи головою знаки питання
Споглядають на тіло, повернувшись з тікання.
Горе, ще одна битва гряде:
На кому спирається ніхто інший, як тире –
І наступає комі на горло різко
Поки вона не стане такою ж, вже близько
(Зрозуміло, що добивався вбивства)
Крапка з комою на рівнині – це результат злочинства.
Двох видів, без слів невпопад,
Розділові знаки несуть у мертвий сад.
І все, що залишилось від того тире,
крадеться у чорному, без слів, адже горе.
Знак оклику тримає проповідь;
Двокрапка служить йому як підтримка.
Розбавившись кожної форми коми заздалегідь,
Важко крокує додому тире, крапка,
Тире, крапка . . .

Номінація 7 – Переклад поетичного твору з української мови на англійську мову

Леся Українка

Мріє, не зрадь!

Мріє, не зрадь! Я так довго до тебе тужила,
Стільки безрадісних днів, стільки безсонних ночей.
А тепера я в тебе остатню надію вложила.
О, не згасни ти, світло безсонних очей!
Мріє, не зрадь! Ти ж так довго лила свої чари
в серце жадібне моє, сповнилось серце ущерть,
вже ж тепера мене не одіб'ють від тебе примари,
не зляка ні страждання, ні горе, ні смерть.
Я вже давно інших мрій відреклася для тебе.
Се ж я зрікаюсь не мрій, я вже зрікаюсь життя.
Вдарив час, я душею повстала сама проти себе,
і тепер вже немає мені вороття.
Тільки – життя за життя! Мріє, станься живою!
Слово, коли ти живе, статися тілом пора.
Хто моря переплив і спалив кораблі за собою,
той не вмре, не здобувши нового добра.
Мріє, колись ти літала орлом надо мною, –
дай мені крила свої, хочу їх мати сама,
хочу дихать вогнем, хочу жити твоєю весною,
а як прийдеться згинуть за теє – дарма!

І місце

Данилюк Анастасія Сергіївна

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

м. Київ

Спеціальність 035 «Філологія»

ІІІ курс, група ЛА- 81

Lesia Ukrainka

My dream, don't betray!

My dear dream, please, don't betray! So long I was in pain.
I had so many tearful days and all my nights turned grey.
The dream you are my greatest faith. I hope, it is not in vain!
Oh, rare light of sleepless eyes I beg you not to fade away!
My dear dream, please don't betray! Your magic is so strong.
It overfilled my whole heart, and then became my soul's part.
But nothing can come between us. Oh, stay with me for long!
Any bad things won't scare me, though they are really swart.
All other dreams I left behind and that is because of you.
However, now I'm sacrificing even my whole life,
Then I rebelled against my own soul to make it fully new,
And I don't know how to confront this awful strife.
But only life for life! My dream, please, always be alive!
Then, word, if you are full of force, it's time to show your mind.
The one who left the past behind will let the future thrive.
Cause they won't die, without gaining something really kind.
My dream, before you gave me only strength and power.
Please, gift your wings to me, don't let me quit!
As now I want to live in joy, forget about any rainy hour,
And I'm fully ready to close my lovely eyes for it.

ІІ місце

Боженко Юлія Сергіївна

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

м. Слов'янськ

Спеціальність 014 «Середня освіта»

ІІІ курс, група 3АН2

Lesia Ukrainka

Oh, My Dream, don't be a liar!

I've long been waiting for you, oh My Dream, don't be a liar!
For the lunatic night and the day of lament –
I have given to you all my faithful desire,
And don't let my eyes go to descent.
You have been mesmerizing me, oh My Dream, don't be a liar!
And my heart of thirst is full of your spell,
I'm not going away thro' the ghosts that are dire,
And I'm not scared of suffering, sorrow or hell.
I've long rejected any dreams to keep your peace,
And I turn down not only dreams – my life is lost.
It's time! My soul is rising up against myself beneath –
There is no turn for me – the dice are tossed.
Oh Dream, come up to life, as it demands another in its turn;
If you're alive, oh Dear Word, reveal your own face.
The one who's crossed eternal seas and left all ships to burn,
That one won't pass away without getting grace.
Oh Dream, you used to amuse my mind by sight of levitation,
Oh let me take your eagle wings that I intend to get,
I want to live your spring, I want to breath your passion,
And if I have to die, there will be no regret.

ІІІ місце

Гадзицька Софія Русланівна

Національний університет «Острозька академія»

м. Рівне

Спеціальність 035 «Філологія»

V курс, група ЗМА-51

Lesia Ukrainka

My dream, do not forsake!

My dream, do not forsake me! It was that lonely without you so long.
So many sombre suns, so many wakeful nights.
To you my veriest hope belong.
Beseech Thee, do not fade, my feeble light of wakeful nights.
My dream, do not forsake me! The heart of mine –
A trusty goblet for thy charms,
Nay, ghosts will not compel me to resign,
And neither pain, nor tears, nor sleep may put my fate in their arms.
Long since, I disown my dreams by living you a key.
Behold! I denounce not fantasies but pure blood.
The time is ripe! I rise against me,
Its curtain, I was washed by flood.
That's all – life for a life! Revive my dream!
Now is the time to wear your armor, Word!
Whoever sail over the sea or set the ships on fire,
That one will not give up a ship before discovering new world.
My dream who once flowed over me as eagle, —
I want your wings, bestow them upon me, permit,
My dream is feeling spring and breathing fire,
And if yet still I have to die – then so be it.

Номінація 9 – Переклад поетичного твору з української мови на німецьку мову

ІІ місце

Чепур Анастасія Олександрівна

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

м. Кропивницький

Спеціальність 035 «Філологія»

IV курс, група Л17Б

Lessja Ukrajinka

Mein Traum, verrate nicht!

Mein Traum, verrate nicht! Ich habe mich nach dir so lange gesehnt,
So viele freudlose Tage, Nächte sind vergangen.
Und jetzt habe ich meine letzte Hoffnung auf dich gesetzt.
Oh, geh nicht raus, Licht schlafloser Augen!
Mein Traum, verrate nicht! Du hast mich so lange in deinen Bann geschlagen,
Mein gieriges Herz, das total gefüllt ist,
aber jetzt werden mich die Geister nicht von dir schnappen,
Keine Angst vor Leiden, Trauer oder Tod habe ich.
Ich habe andere Träume für dich längst weggeworfen.
Und nun verzichte ich nicht auf Träume, sondern auf das Leben.
Mit der Zeit hat meine Seele gegen sich selbst feindliche Haltung eingenommen.
Und jetzt kann ich nicht heimgeben.
Nur Leben für Leben! Mein Traum, werde ein Lebewesen!
Das Wort, wenn du lebst, ist es Zeit, ein Körper zu werden.
Wer brach alle Brücken hinter sich ab und sah Meerewesen,
Er wird nicht sterben, ohne ein neues Gut zu erwerben.
Mein Traum, du bist ein fliegender Adler über meinem Kopf gewesen, –
leih mir deine Flügel tragen, ich habe solche Lust,
ich will Feuer atmen, und ich will deinen Frühling leben,
auch wenn ich sterben muss!

Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля
просп. Центральний, 59-А
м. Сєвєродонецьк, 93400, Україна
uni@snu.edu.ua